

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK és a 453/2010/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Temékazonosító: Foszforsavas vízkőoldó

1.2. Azonosított felhasználás: tisztítószer, a szervesetlen szennyeződések oldására

1.3. A termék gyártójának, forgalmazójának és a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Szeitz Jánosné egyéni vállalkozó

6343 Miske, Béke u. 16.

Telefon: 06 20 911 7553

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: szivarvany@vipmail.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám:

Magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

Sürgősségi telefon: 06 (1) 476-6464

Éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. szakasz: A veszélyek meghatározása

2.1. A keverék osztályozása: a gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet szerint a **termék veszélyes keverék**.

2.2. Címkézési elemek:

EU-veszélyjel: Xi Irritatív

Irritatív

A keverék veszélyeire/kockázataira utaló R-mondat:

R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású

A keverék biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó

S 20 Használata közben enni, inni nem szabad

S 23 A keletkező permetet nem szabad belélegezni

S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni

S 46 Lenyelés esetén azonnal orvoshoz kell fordulni és a csomagolást/címkét az orvosnak meg kell mutatni

Veszélyt meghatározó komponens: 10 – 15% foszforsav

Összetevők a 648/2004/EK szerint: 5 – 15% foszfátok

2.3. Egyéb veszélyek:

Fizikai-kémiai veszély: Nem tűzveszélyes, nem robbanásveszélyes. Vizes savas oldat, aktív klórtartalmú tisztítószerekkel mérgező klórgázt fejleszt. Lúgokkal reagál. Fémeket megtámadhatja, korrozív hatású (réz, alumínium, vasötvözetek).

Egészségkárosító veszély: Irritálja a szemet és a bőrt. Permete belélegezve izgathatja a légutakat. Hosszas és tartós érintkezése a szemmel súlyos szemkárosodást okozhat.

Környezetkárosító hatás: Előírászerű kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környezetkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

3. szakasz: Összetétel vagy összetevőkre vonatkozó adatok

A termék keverék, foszforsavas vizes oldat, színezéket tartalmaz.

Veszélyes összetevők	Koncentráció	DSD ¹ : Veszélyjel, R-mondat CLP: ² Veszélyességi osztály, kategória kód, H-mondat
Foszforsav (orto-foszforsav)* CAS-szám: 7664-38-2 EU-szám: 231-633-2 Index-szám: 015-011-00-6	10 – 15%	DSD: C, R 34 CLP: Metal Corr. 1, H290, Skin Corr. 1B, H314

* a foszforsav-oldatokra vonatkozó speciális koncentrációhatár: ha a koncentráció (c):
 $10\% \leq c < 25\%$, akkor az osztályozás: Xi; R 36/38, ill. CLP: Skin Irrit. 2, Eye Irrit. 2; H315, H319.

** az anyagnak nincs uniós osztályozása lásd: 67/548/EGK I. számú melléklete, ill. a 1272/2008/EK VI. melléklete.

A keverék egyéb veszélyesnek nem tekinthető összetevője: színezőanyag. Vivőanyag, oldószer: víz. Illatanyagot nem tartalmaz.

A veszélyjelek, R-mondatok, ill. a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta anyagra vonatkozik, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

Az R és a H-mondatok teljes szövegét lásd a16. szakaszban.

4. Elsősegély-nyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit le kell venni. Esméletlen vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Belélegzés esetén: Nagy mennyiségű permet belélegzése esetén az érintett személyt vigyük friss levegőre.

Bőrrel való érintkezés esetén: Az érintett bőrfelületet folyóvízzel és szappannal alaposan le kell mosni. Tartós irritáció esetén forduljunk orvoshoz.

Szembe kerülése esetén: Legalább 10 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A sérültet szakorvoshoz kell kísérni.

Lenyelés esetén: Ha a sérült eszméleténél van, akkor száját vízzel óvatosan ki kell öblíteni és itassunk vele vizet. Ne hánytassunk! Vigyáznunk kell arra, hogy a tüdőbe ne juthasson hab! Azonnal hívjunk orvost. A címkét mutassuk meg az orvosnak.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: irritálhatja a bőrt és szemet.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost, és mutassuk meg a termék címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: környezetben égő anyagok alapján kell megállapítani; szokásos oltóanyagok.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: foszfor-oxidok képződnek, maró, irritáló hatású gőzök keletkezhetnek.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

Egyéb információk: a termék maga nem tűzveszélyes, nem éghető. A szennyezett tűzoltóvizet külön kell gyűjteni, ne engedjük a csatornába.

¹ DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően

² CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: A mentesítés során egyéni védőfelszerelés szükséges: védőruha, védőkesztyű, védőszemüveg. Kerülni kell a termék szembejutását és bőrrel való érintkezését, belégzését! Védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket el kell távolítani!

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: a csatornába, élő vizekbe engedni tilos!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai: Nagy mennyiségű kiömlött terméket inert, nem éghető folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld) kell befedni, felitatni, összegyűjteni és zárt tartályban tárolni, majd a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni. A maradékot bő vizes felmosással lehet feltakarítani, sok vízzel kell öblíteni.

Ne engedje keveredni lúgos vagy aktív klórtartalmú anyagokkal. Kis mennyiségű terméket sok vízzel le kell öblíteni.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kerülni kell a termékkel való közvetlen érintkezést, annak bőrre, szembejutását, véletlen lenyelését, permetének belégzését. **Ne keverjük más tisztítószerrel, lúgos vagy aktív klórtartalmú készítményekkel.** Használata után mossunk kezet!

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Szorosan lezárt eredeti tárolóedényzetben, hűvös, jól szellőző, fagymentes helyen, lúgoktól, aktív klórtartalmú tisztítószerektől elkülönítve, élelmiszerektől, italtól, takarmánytól távol, gyermekek elől elzárva, állítva tároljuk! Hőforrástól tartsuk távol. Fagytól óvjuk!

Szakosított tárolás esetén minőségét 2 évig megőrzi.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: savas tisztítószer a szerves szennyeződések eltávolítására, elsősorban lakossági felhasználásra. A felhasználóknak ismerniük kell a használati útmutatót és be kell tartaniuk a kezelésre, tárolásra vonatkozó előírásokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

Körülmények között végzett munkával meg kell előzni a termék permetének/gőzeinek belégzését, bőrre-, szembejutását, véletlen lenyelését! Nyálkahártyára, bőrre, nyílt sebre ne kerüljön!

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határérték (munkahelyi levegőben megengedett határérték):

orto-foszforsav: ÁK: 1 mg/m³; CK: 2 mg/m³ — 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM;

TWA: 1 mg/m³, STEL: 3 mg/m³ (ACGIH 2004);

TWA: 1 mg/m³, STEL: 2 mg/m³ (EH40/2005 lista).

ÁK: Egy műszakra megengedett átlagkoncentráció a levegőben, amely nem fejt ki káros hatást.

CK: Megengedett csúskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül

TWA: **T**ime **W**eighted **A**verage, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

STEL: **S**hort-**T**erm **E**xposure **L**imit, rövid idejű munkavégzésre vonatkozó megengedhető koncentráció.

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos biztonsági védőintézkedéseket be kell tartani.
- A munkatérben megfelelő szellőzést kell biztosítani, erre permetezéses felhasználási mód külön figyelmet kell fordítani.
- Szemmosópohár, védőfelszerelés, folyóvízes tisztálkodás biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Használata közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** megfelelő szellőzés esetén nem szükséges. Szűk térben, permetezéses felhordás esetén, ha a veszélyes komponens koncentrációja a levegőben meghaladja a megengedett határértéket; akkor a savas permet ellen légzésvédő használata szükséges.
- **Szemvédelem:** ha a szembefröccsenés veszélye fennáll, akkor védőszemüveg használata szükséges. (nagy mennyiségek kezelésekor, ipari műveletek során, mentesítésnél, stb).
- **Kézvédelem:** saválló védőkesztyű használata javasolt (butilgumi, PVC, nitrilgumi).

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok**9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk**

Halmazállapot: folyékony

Megjelenési forma: áttetsző folyadék

Szag: nem jellemző

Szín: piros

9.2. Egyéb információk

Sűrűség: $1,08 \pm 0,01 \text{ g/cm}^3$

Forráspont: kb. 100°C

Oldhatóság vízben: korlátlan

pH: < 2

Lobbanáspont: nem jellemző, híg vizes oldat

Oldhatóság vízben: korlátlan

Robbanásveszély: nem áll fenn

Oxidáló tulajdonság: nem oxidál

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: lúgokkal és aktív klórtartalmú készítményekkel reakcióba lép. Fémeket megtámadhatja, korrozív hatású (réz, alumínium, vasötvözetek).

10.2. Kémiai stabilitás: előírás szerű kezelés és tárolás esetén stabil. Közöséges körülmények (szokásos hőmérséklet-, és nyomásviszonyok, valamint a 7. szakasz alatt előírt tárolási körülmények) között a termék stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: lúggal, aktív klórtartalmú tisztítószerekkel reakcióba lép.

10.4. Kerülendő körülmények: hőhatás, fagy.

10.5. Nem összeférhető anyagok: erős lúgok, klórtartalmú tisztítószerek, oxidáló anyagok. Ne keverjük más készítményekkel, lúgos kémhatású tisztítószerekkel.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: a termékkel toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek, toxikológiai megítélése kizárólag az egyes komponensekre vonatkozó adatok, besorolása a 1999/45/EK irányelv, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet alapján történt.

A termék toxikológiai tulajdonságait savas kémhatása határozza meg.

A termékkel történő expozíció tünetei:

Belégzés: permetének belégzése izgathatja a légutakat.

Lenyelés: a gyomor-bélrendszer nyálkahártyájának károsodását okozhatja.

Szem/bőr: irritál; könnyezést, égő érzést okozhat.

12. szakasz: Ökológiai információk

A készítménnyel vizsgálatokat nem végeztek. Megítélése kizárólag az egyes komponensekre vonatkozó ökotoxikológiai adatok alapján, besorolása a 1999/45/EK irányelv, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet veszélyes készítményekről szóló rendelkezései alapján történt.

12.1. Toxicitás: nagy mennyiségben savas pH-eltolódást okoz.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: nem perzisztens, bioakkumuláció nem várható.

12.3. Egyéb információk: a terméket nagy mennyiségben nem szabad a közművek szennyvízcsatornáiba, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni; mert az a pH-érték csökkenéséhez vezethet; az alacsony pH károsítja a vízi élőlényeket.

Ha hígított formában a szennyvízcsatornába vezetik, az erre vonatkozó helyi előírások (pl.: pH-érték) követendők. A hivatalosan engedélyezett pH-értékek betartása és megfelelő hígítás mellett a termék nem befolyásolja a szennyvíztisztító berendezések működését.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek: a termék maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

Hulladékkulcs/EWC-kód: 20 01 14 veszélyes hulladék

20 Települési hulladékok (háztartási hulladékok és az ezekhez hasonló, kereskedelmi, ipari és intézményi hulladékok), beleértve az elkülönítetten gyűjtött hulladékokat is

20 01 elkülönítetten gyűjtött hulladék frakciók (kivéve 15 01)

20 01 14 savak

A termék csomagolási hulladékainak kezelését a 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállítási vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények – ADR/RID, IMDG és IATA – szerint **nem veszélyes áru.**

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

A biztonsági adatlap, a termék osztályozása és besorolása megfelel a 44/2000. (XII.27.) EüM számú rendelet és módosításainak, valamint a 67/548/EGK az 1999/45/EK számú irányelvekben és az 1907/2006/EK és a 453/2010/EU rendeletben foglaltaknak.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai: 987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EU

CLP rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

DSD és DPD-irányelv: 67/548/EGK és 1999/45/EK

Mosó- és tisztítószer rendelet: 648/2004/EK és módosításai

Vonatkozó magyar joganyagok

Kémiai biztonság: a 2005. CXXVII. és 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; **a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai**; a 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet és módosításai.

Munkavédelem: a 2007. évi CLXI. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Hulladék: 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet, és a 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 28/2011. (IX.9.) BM rendelet.

16. szakasz: Egyéb információk

Az adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, illetve hisszük.

A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő R-és H-mondatok:

- R 34 Égési sérülést okoz
H290 Fémekre korrozív hatású lehet.
- H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H315 Bőrirritáló hatású.
H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek): Metal Corr.: Fémekre korrozív hatású, Skin Corr.: bőrmarás, Skin Irrit.: bőrirritáció; Eye Irrit.: szemirritáció.

Adatlaptörténet: jelen biztonsági adatlap a gyártó adatai és a komponensek biztonsági adatlapjainak a felhasználásával készült 2012. február 9-én.